

การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

นางสาวจุฬาร ศีสุคนธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-955-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

116877950

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF PERFORMANCE OF THE SCHOOL COMMITTEES
IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
SAMUT PRAKAN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Miss Chulaphorn Deesukonta

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

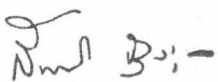
1994

ISBN 974-583-955-8

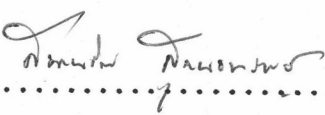
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สมุทรปราการ
โดย   นางสาวจุฬารัตน์ ดิสุคนธ์
ภาควิชา   บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์

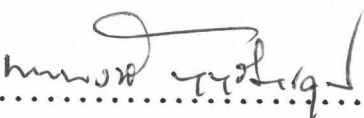

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรุภา กุปรัตน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จุฬารัตน์ ดิสสุนทร : การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF PERFORMANCE OF THE SCHOOL COMMITTEES IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SAMUT PRAKAN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, 133 หน้า ISBN 794-583-955-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยประธานและเลขานุการของคณะกรรมการศึกษาจากโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 38 คณะ รวม 76 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างและแบบตรวจสอบเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาที่มีระดับสูงสุดในแต่ละหน้าที่ทั้ง 4 ประการ ดังนี้

1. ให้คำปรึกษาแนะนำในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดท้าววัสดุอุปกรณ์และการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ปัญหาในการปฏิบัติงาน พบว่า กรรมการศึกษาให้คำปรึกษาแนะนำน้อย และโรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามคำปรึกษาแนะนำของกรรมการศึกษาได้
2. ขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการจัดท้าววัสดุอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่น จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์มาให้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัย หาวิธีการให้ผู้ปกครองเอาใจใส่ให้นักเรียนและดูแลแจ้งความประพฤติของนักเรียน ปัญหาในการปฏิบัติงานพบว่า ประชาชนส่วนมากยังไม่ได้ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนเท่าที่ควร
3. เสนอแนะและประสานงานให้โรงเรียนเข้าร่วมงานประเพณีในชุมชนให้ชุมชนอาศัยสถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมชั่วคราว รณรงค์การเลือกตั้ง การบริการข้อมูล ข่าวสาร ให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นและเข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้าน ปัญหาในการปฏิบัติงานพบว่า โรงเรียนขาดความพร้อมในการปฏิบัติงาน
4. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดกิจกรรมวันสำคัญและจัดงานหาเงินเพื่อพัฒนาโรงเรียน ปัญหาในการปฏิบัติงานพบว่า คณะทำงานมีเวลาปฏิบัติงานน้อยมาก

ภาควิชา บริหารการศึกษา .....
สาขาวิชา .....บริหารการศึกษา.....
ปีการศึกษา .....2536.....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C 541542: MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: STATE AND PROBLEMS/ PROFORMANCE OF THE SCHOOL COMMITTEES IN
ELEMENTARY SCHOOLS

CHULAPHORN DEESUKONTA: A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF PERFORMANCE
OF THE SCHOOL COMMITTEES IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF SAMUT PRAKAN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS
ADVISOR : ASSO.PROF. NOPPONG BUNYAJITRADULYA, 133 PP.
ISBN. 974-583-955-8

This research aims to study state and problems of performance of the school committees in elementary schools under the jurisdiction of the Office of Samut Prakan Provincial Primary Education. The sampling group consists of seventy-six chaipersons and secretaries of thirty eight elementary school committees. The research is done through structural interview forms and documentary examining forms; data analysis is carried out by analyzing the content, frequency distribution and the search for percentage values.

It is found that state and problems of the performance of school committees can be ranged as the highest in the following four areas.

1. In suggesting development guidelines for acquiring equipment and facilities, as well as for organizing teaching and learning activities in accordance with schools' curriculum, the problems are that the school committees have not adequately provided substantial suggestions, and schools fail to act according to the committees' suggestions.

2. In an attempt to acquire assistance and co-operation from the public, organizations and the government sector to obtain equipment-both locally found and purchased, to promote awareness in health and hygiene, to find ways to encourage parents to oay more attention to their children, as well as to report pupils' behavior and conduct, it is found that most, people have not sufficiently given assistance and co-operation in school development.

3. In suggesting and co-ordinating schools' involvement in cultural events in community, offering school premises for temporary activities, encouraging electing campaigns, giving data and information services, lending necessary equipment to the community and taking part in community development, the major problem is that schools are not yet ready to carry out these activities.

4. In appointing working groups to organize activities on special occasions and to raise funds for school development, it is found that these working groups have very little time for such activities.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิสิต..... *[Signature]*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *[Signature]*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดียิ่ง และเนื่องจากทุนการวิจัย ครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร์ สุคนธทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ อาจารย์พูล เหมือนศาสตร์ อาจารย์ชาติชาย ม่วงปฐม อาจารย์ฐิติมา สุนทรภัก ที่ได้ตรวจแก้ไขให้คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ประกอบการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์กริช ไกรศรี อาจารย์บรรจง รัตสงวน ตลอดจน ประธานกรรมการศึกษา และเลขานุการกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือ ในการเก็บข้อมูล และให้ข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างดียิ่ง

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร์ สุคนธทรัพย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ ที่ทำให้เกียรติร่วมเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ทำานี้ ผู้วิจัยฯ ขอกราบขอบพระคุณมารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

จุฬาร ศีสุคนธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตารางประกอบ.....	ณ
สารบัญแผนภูมิประกอบ.....	ด
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
คำนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความเป็นมาเกี่ยวกับกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนในประเทศไทย.....	11
การปฏิบัติงานของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน.....	15
- การปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาในต่างประเทศ.....	15
- การปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ในประเทศไทย.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	31
วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
- ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	36
- การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
- การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
- สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	38
4	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์.....	39
ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำ	
โรงเรียนประถมศึกษา จากการสัมภาษณ์.....	44
ตอนที่ 3 สภาพการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำ	
โรงเรียนประถมศึกษา จากการตรวจสอบเอกสาร.....	85
5	95
สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	95
สรุปผลการวิจัย.....	96
อภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะ.....	106
รายการอ้างอิง.....	109
ภาคผนวก.....	112
ประวัติผู้วิจัย.....	133

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายอำเภอ.....	32
2	รายชื่อโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างได้ จำแนกตามอำเภอ.....	32
3	จำนวนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามสถานภาพ.....	40
4	ความถี่ และร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำแก่โรงเรียน จำแนกตามเรื่องที่ปฏิบัติ.....	45
5	ความถี่ และร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำแก่โรงเรียนจำแนกตามวิธีการปฏิบัติ.....	50
6	ความถี่ ร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามปัญหาการให้คำปรึกษาแนะนำ....	51
7	ความถี่ของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัญหาสาเหตุและข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปัญหาด้านให้คำปรึกษาแนะนำ.....	52
8	ความถี่และร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ แสวงหา ความช่วยเหลือ และความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อพัฒนาโรงเรียนจำแนกตามเรื่องที่ปฏิบัติ.....	59
9	ความถี่และร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาความ ช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน ส่วนราชการ เพื่อพัฒนา โรงเรียน จำแนกตามวิธีการปฏิบัติ.....	63
10	ความถี่ และร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ตามปัญหาด้านการแสวงหาความช่วยเหลือ และความร่วมมือ.....	65
11	ความถี่ของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ และข้อเสนอแนะในการ แก้ไขปัญหาด้านการแสวงหาความช่วยเหลือ และความร่วมมือ.....	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	ความดี และร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่เสนอแนะและ ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อให้ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการ พัฒนาท้องถิ่น จําแนกตามเรื่องที่ปฏิบัติ.....	71
13	ความดี และร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่เสนอแนะและ ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อให้ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการ และการ พัฒนาท้องถิ่น จําแนกตามวิธีการปฏิบัติ.....	73
14	ความดี และร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่เสนอแนะและ ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อให้ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการ และการ พัฒนาท้องถิ่น จําแนกตามปัญหาด้านการเสนอแนะและประสานงาน.....	74
15	ความดีของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ และข้อเสนอแนะในการ แก้ไขปัญหาด้านการเสนอแนะและประสานงาน.....	75
16	ความดี และร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการศึกษามอบหมาย จําแนก ตามเรื่องที่ปฏิบัติ.....	79
17	ความดี และร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการศึกษามอบหมาย จําแนก ตามวิธีการปฏิบัติ.....	81
18	ความดีและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จําแนกตามปัญหาด้านการแต่งตั้ง คณะกรรมการ.....	82
19	ความดีของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับ ปัญหา สาเหตุ และข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปัญหาด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการ.....	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	ความถี่ และร้อยละของโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำของกรรมการศึกษา จําแนกตามเรื่องที่ปฏิบัติ.....	86
21	ความถี่ และร้อยละของโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่แสวงหา ความช่วยเหลือและความร่วมมือของกรรมการศึกษา จําแนกตาม เรื่องที่ปฏิบัติ.....	89
22	ความถี่และร้อยละของโรงเรียนเกี่ยวกับการเสนอแนะและประสานงานระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของกรรมการศึกษา จําแนกตามเรื่องที่ปฏิบัติ.....	91
23	ความถี่และร้อยละของโรงเรียนเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงาน ตามที่คณะกรรมการศึกษามอบหมาย จําแนกตามเรื่องที่ปฏิบัติ.....	93

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	โครงสร้างการบริหารงานของคณะกรรมการศึกษา.....	17
2	โครงสร้างการบริหารงานของกระทรวงศึกษาและวิทยาศาสตร์.....	19
3	โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา.....	23